

دیدگاه

مروارید ایرانی خلیج فارس

محمدجعفر محمدزاده

■ سفر ابتکارآمیز رییس‌جمهور کشورمان به جزیره تاریخی «بوموسی» نمادی از اهتمام دولت به صیانت از تمامیت ارضی و هویت ملی ماست. پیام این سفر آن است که طنین هزارساله «همه جای ایران سرای من است» نه‌تنها اوراق شاهنامه و کتاب‌های درسی را زبور داده، بلکه میثاقی جاودانه با ایران اسلامی و آموزه «حب‌الوطن من الایمان» است که پایبندی به آن را در عرصه عمل باید سنجدید. با آنکه قواعد حقوق بین‌الملل و به‌ویژه کنفرانس مونته‌گویی در سال ۱۹۸۴، به روشنی حکایت از حاکمیت ایران بر جزیره بوموسی دارد؛ اما ضعف حاکمان وقت ایران به‌ویژه شاهان قاجار و رهاشدگی این جزیره در طول صدساله اخیر و سهوی که در کاربرد نام اصلی آن «بوموسی» رفته، منشا توهم عدلای دربار مالکیت غیرایرانی این جزایر شده بود. صرف نظر از گزاره‌های تاریخی و حقوقی که حاکمیت ایران بر جزیره بوموسی را به روشنی به اثبات می‌رساند، نام فارسی این جزیره و قراین زبان‌شناسی نیز موبد آن است، به‌خصوص که به گواهی اسناد تاریخی، مالکیت ایران بر جزیره بوموسی، ریشه در امپراتوری عیلامی، ماد، هخامنشی، اشکانی و ساسانی دارد و بی‌شک درباره جزیره‌ای با چنین قدمت نباید و نمی‌توان پنداشت که نام فارسی به خود ندیده باشد. جزیره بوموسی در اسناد تاریخی و نقشه‌های کهن با نام بومسو (Boumoutou) یعنی آب و نیز با نام‌های گب سبز (به معنای جای سبزی) و بوم سوز یا بومسو (Boumsout) به ثبت رسیده است. بوم به معنی مکان است و سو چندین معنا دارد. یکی از آن معانی در فارسی کهن، سبز است و در مجموع می‌توان بوموسو را سرزمین سبز نامید. از این سابقه چنین بر می‌آید که «نام لیبوموسی» نامی جدید با سابقه‌ای در حدود یکصدساله است که یکی از ساکنان جزیره به همین نام، آن را به جای نام اصلی رواج داده است. نگارنده چندی پیش در مطالعاتی در حوزه «هستی و زبان» درباره جایگاه سخن در مراتب وجود، به این نکته رسید که جهان هستی، جهان نام‌هاست و آنچه نام ندارد، در واقع موجود نیست. گواه این سخن، گفته بوعلی سیناست که معتقد است هر موجودی در این جهان، تنها وقتی موجود شناخته می‌شود که مسبوق به نوعی آگاهی عقلی یا دست‌کم خیالی بوده باشد. به بیان دیگر، لفظ و معنی از یکدیگر جدایی‌ناپذیرند و به همین دلیل است که دلالت ذهن بر عالم عین، نه براساس وضع و قرارداد که بر حسب ذات و طبیعت صورت می‌گیرد. از این رو بهره‌مندی از نامی که در صدساله اخیر و به انگیزه‌های تعدی‌جویانه با استفاده از فرصت همجواری جزیره مذکور با شیخ‌نشین‌های خلیج‌فارس نام «بوموسی» را به «بوموسی» جعل کرده‌اند، اما باید گفت تغییرات و تطورات زبان که تغییر در اندیشه و درک مفاهیم را نیز در پی دارد؛ تنها به وضع و جعل وابسته نیست؛ زیرا اگر چیزی که منشا و ملاک این وضع و قرارداد شناخته می‌شود، وجود نداشته باشد، هر وضع و قراردادی بیهوده بوده، بلکه اساساً منعقد نخواهد شد. از سوی دیگر اینکه در بسیاری از اسناد، از این جزیره با عنوان «بوموسی» یاد شده، نشان می‌دهد که تاریخ‌نگاران ایرانی با تصرف در نام عربی «بوموسی» سعی در بازگرداندن این نام به اصل اولیه آن داشته‌اند، چه یکی از تصرفات دیرپاز فارسیان در کلمات عربی این بوده است که همزه عباراتی چون «بو» یا «میر» را از ابتدای کتبه‌های عربی حذف کنند و ابوالحسن و ابوسعید را برای مثال ابوالحسن و بوسعید و میر بگویند و بنویسند. از پیشینه و دیرینه این نامگذاری چنین برمی‌آید که زبان به عنوان منشا تفکر و خانه هستی که در پیدایش جریان‌های فکری و اعتقادی، نقشی بی‌بدیل دارد، می‌تواند در حفظ هویت ملی تمامیت ارضی کشور مؤثر باشد. اهالی رسانه، مقارن با سفر رییس‌جمهور به بوموسی، فارغ از گرایش‌ها و سلاقی سیاسی خود، رفتاری اصیل، همگرا و خردمندانه در قبال این سفر از خود نشان دادند. غالب مطبوعات و رسانه‌های داخلی با واکار و وزانتی در خور از تنش‌ها و جنجال‌های بیگانگان پیرامون این سفر که دامنه آن به حوزه ورزش نیز تری نسری یافته بود، انتقاد کردند. ضمن پاسداشت اهتمام و غیرت ملی اصحاب رسانه، یادآوری این نکته را نیز مغتنم می‌شماریم که زبان آنان در دیگر ساحت‌ها خواه در مقام نقد و ملامت و خواه در جایگاه تأیید و محبت تا چه حد نافذ و اثر بخش است و تا چه اندازه می‌تواند با سیاست‌های کلان ملی و هویت ایران اسلامی پیوند جویید.

در این روز

۲۲ آوریل ۱۹۹۷

پایان گروگان‌گیری در لیما

■ در ماه‌های پایانی سال ۱۹۹۶ چریک‌های جنبش چپ‌گرای «توپاک آمارو» با حمله به محل اقامت سفیر ژاپن در لیما که به مناسبت تولد امپراتور ژاپن مجلس جنئی برگزار کرده بودند، نزدیک به ۴۵۰ نفر از میهمانان شامل سفرای ۱۰ کشور و ۶۰ تاجر را به گروگان گرفتند. گروگان‌گیران زنان و افراد کهنسال ازجمله مادر و خواهر فوجی موری، رییس‌جمهوری پپرو را آزاد کردند و در ازای آزادی ۱۴۴ گروگان باقیمانده خواهان آزادی ۴۰۰ زندانی چپ‌گرا ازجمله رهبر خود از زنان شدند و به ژاپن نیز هشدار دادند کمک‌هایش را به فوجی موری کاشش دهد. در این ماجرا تمام ۱۴گروگان‌گیر کشته شدند ولی از گروگان‌ها تنها قاضی دیوان عالی این کشور پس از گلوله‌خوردن سکنه کرد، در اواخر سال ۲۰۰۰ و پس از بروز جنجال فساد مالی و افزایش انتقادات به دلیل نقض حقوق بشر و بی‌ثبات‌شدن جامعه پرو، فوجی موری این کشور را جهت شرکت در اجلاس ایک در برونی ترک کرد و سپس به ژاپن رفت و از مقام ریاست‌جمهوری پرو استعفا داد.

یکشنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۱

عکس: Getty Images

حسین موسوی: «لحظه حقیقت» عنوانی است که سارکوزی برای انتخابات ریاست‌جمهوری امروز فرانسه انتخاب کرده است. لحظه‌ای که شاید خوشایند رییس‌جمهوری فعلی فرانسه نباشد. اصلی‌ترین رقیب نیکلا سارکوزی «فرانسوا اولانده» است. فرانسوا اولاند کسی است که چهارسال پیش همسرش «سگولن روبال» نزدیک‌ترین رقیب سارکوزی در انتخابات به شمار می‌رفت. روبال با سارکوزی به دور دوم رفت اما سرانجام از ورود به کاخ الیزه بازماند. اما حالا سارکوزی از وضعیت با ثباتی در فرانسه برخوردار نیست. فرانس ۲۴ با همین مضمون به پیشواز انتخابات ریاست‌جمهوری فرانسه رفته است: «جلوه حقیقت در پیشگاه سارکوزی درماتده». این شبکه خبری نوشت: «رییس‌جمهوری فرانسه که در دقیقه ۹۰ اقدام به برگزاری کمپین انتخاباتی کرده است روز گذشته با ابراز اینکه «لحظه حقیقت» نزدیک شد به استقبال انتخابات رفته است. او که در میان طرفداران خود حضور پیدا کرده بود گفت یکشنبه روزی است که مردم فرانسه واقعیت را خواهند گفت. اما از اینکه در این انتخابات پیروز خواهد شد یا نه سخنی به میان نیاورد». تحلیل‌گران می‌گویند که این جمله نشان می‌دهد که سارکوزی به‌شدت از فرانسوا اولاند احساس خطر می‌کند.

فرانسوا اولاند، نامزد سوسیالیست‌ها جایگزین استراوس کان، نماینده سابق این حزب شده است. پیش از این سارکوزی از انتخابات ریاست‌جمهوری فرانسه با عنوان آزمون بزرگ یاد کرده بود که به گفته برخی‌ها قرار است درس بزرگی به آنها (سوسیالیست‌ها) دهد. اکنون اما با انتشار نظرسنجی‌ها پایگاه سارکوزی متزلزل شده است. با این حال سارکوزی در یکی از جملات خود به شکست احتمالی خود در این دوره از رقابت‌ها اشاره می‌کند:

ترکیه متخاصم است

رویتسر: توری المالکی نخست‌وزیر عراق در پاسخ به انتقادات شدید «حزب طیب اردوغان» همنای ترکیه‌ای خود، از ترکیه به عنوان «کشور دشمن» نام برد و گفت که این سخنان به منزله دخالت دوباره و آشکار ترکیه در امور داخلی عراق است؛ او افزود: «سخنان نخست‌وزیر ترکیه دارای بعد طایفه‌ای است»

چهار نکته کلیدی انتخابات فرانسه

نسرین رضایی: ۱۷سال است که چپ‌ها نتوانسته‌اند کرسی ریاست‌جمهوری در فرانسه را از آن خود کنند اما حالا آمار و ارقام توبد «تغییر» را در فرانسه می‌دهند. گویا این کشور در مسیر یک «گردش به چپ» قرار دارد. نظرسنجی‌ها می‌گویند «فرانسوا اولاند» پیشتاز است. یک کاندیدا از حزب سوسیالیست که براساس آخرین نظرسنجی‌ها تا یک‌روز مانده به انتخابات ریاست‌جمهوری از شانس بیشتری برای پیروزی در مقابل نیکلا سارکوزی – کاندیدای راست‌گرا– بر خوردار است، به گزارش سی‌ان، ان، اگر فرانسوا اولاند پیروز انتخابات شود، او نخستین رییس‌جمهوری از جناح چپ خواهد بود که بعد از «فرانسیسکو میتران» در سال ۱۹۹۵ روی کار خواهد آمد. با این حال سارکوزی همچنان در تلاش برای کسب مجدد کرسی ریاست‌جمهوری است. او می‌خواهد پنج سال دیگر در جایگاه خود بماند و دنباله‌رو راه ژاک شیراکی باشد که پیشتر ۱۲ سال حافظ آن کرسی بود. با این حال شاید دانستن چندین نکته در ارتباط با انتخابات ریاست‌جمهوری امروز در فرانسه چندان خالی از لطف نباشد:

۱. در حالی که ۱۰ کاندیدا در انتخابات ریاست‌جمهوری با یکدیگر رقابت می‌کنند اما همه می‌دانند که رقابتی اصلی همان نیکلا سارکوزی، رییس‌جمهوری کنونی و فرانسوا اولاند از حزب سوسیالیست هستند و اینکه یکی از این دو در نهایت پیروز رقابت خواهد شد. اما در این میان نباید این موضع را هم فراموش کرد که دیگر کاندیداها چه میزان آرا کسب خواهند کرد، چراکه در صورت کشیده شدن انتخابات به دور دوم میزان آرای کسب شده از سوی هر یک از کاندیداها بسیار بر اهمیت خواهد بود. تنها در صورتی انتخابات به دور دوم نخواهد کشید که یکی از کاندیداها بتواند بیش از ۵۰درصد آرا را از آن خود کند. اما در غیراین صورت دو کاندیدایی که بالاترین آرا را کسب کرده‌اند، وارد مرحله دوم رقابت خواهند شد. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد که اولاند باید بیش از هر زمان دیگری دست به دامن دیگر کاندیدای چپ و هوادانش شود. می‌گویند در این صورت احتمال پیروزی او نسبت به سارکوزی بیشتر خواهد شد. اما در این میان نیز نباید نقش «مارین لوین» دختر «ژان ماری لوین» را فراموش کرد که به احتمال بسیار زیاد در جایگاه سوم قرار خواهد گرفت و میزان آرای او در صورت کشیده شدن انتخابات به دور دوم بسیار تاثیر‌گذار خواهد بود.

جهان

فرانسه در آستانه گردش به چپ

عکس: Getty Images

فرانسه در آستانه گردش به چپ

۵۳درصد آرا به عنوان رییس‌جمهور فرانسه انتخاب شود از بخت کمی در مقایسه با کاندیدای سوسیالیست این کشور یعنی فرانسوا اولاند برخوردار باشد. خبرگزاری فرانسه در این‌باره می‌نویسد: «نتایج جدیدترین نظرسنجی‌های صورت گرفته حاکی است پیروزی قاطع از آن فرانسوا اولاند، کاندیدای سوسیالیست انتخابات ریاست‌جمهوری فرانسه در رقابت با نیکلا سارکوزی، رییس‌جمهور کنونی این کشور است». به این ترتیب در سه نظرسنجی از مجموع چهار نظرسنجی انجام شده، اولاند توانسته است در رتبه اول محبوبیت مردم فرانسه قرار گیرد؛ در شرایطی که اولاند توانست ۲۸ و ۳۰درصد آرا را به خود اختصاص دهد، رییس‌جمهوری فعلی فرانسه توانست بین ۲۵ و ۲۷درصد آرا را کسب کند. دور نهایی این انتخابات ششم می‌برگزار می‌شود. در صورتی

که کاندیداها نتوانند بیش از ۵۰درصد آرا (نصف آرا به علاوه یک) کسب کنند انتخابات به دور دوم کشیده خواهد شد. نیکلا سارکوزی «از حزب اتحاد برای جنبش مردمی»، «اواژوسی» از حزب سبز (طرفداران محیط زیست) سیاستمدار ۶۹ساله، «مارین لوین» از حزب راست‌گرای افراطی جبهه ملی، «ژان لوک ملانشون» از حزب چپگرای افراطی، «فیلیپ پوتو» از حزب جدید ضدسرمایه‌داری، «اتالی آرتو» از حزب کارگران، «ژاک شومینان» از حزب

رییس‌جمهوری فرانسه که در دقیقه ۹۰ اقدام به برگزاری کمپین انتخاباتی کرده است روز گذشته با ابراز از اینکه «لحظه حقیقت» نزدیک شد به استقبال انتخابات رفته است. او که در میان طرفداران خود حضور پیدا کرده بود گفت یکشنبه روزی است که مردم فرانسه واقعیت را خواهند گفت

تشریح نحوه کشتار نروژی

بی‌بی‌سی: آندرس برویک، شهروند نروژی که به اتهام قتل ۷۷ نفر اکنون در پایتخت نروژ، تحت محاکمه است، نحوه کشتار افرادی که «برای زنده ماندن تماس می‌کردند» را تشریح کرد. او به دادگاه گفت که برای کشتن قربانیان خود تصمیم گرفته بود که احساسات را کنار بگذارد و می‌خواست نروژ را تبدیل شدن به «استعماره مسلمانان» بجات دهد.

عکس: Reuters

بودجه «گرای» تصویب نشد

بی‌بی‌سی:مجلس نمایندگان پاکستان پس از هفته‌ها بحث وجدال سرانجام بودجه سال ۱۳۹۱ دولت را تصویب کرد. این لایحه در جلسه‌ای پر تنش در حالی به تصویب رسید که تنها ۲۴ عضو مجلس به آن رای مخالف دادند. اعضای مجلس تنها بحث بر سر بودجه دفتر ریاست‌جمهوری را از دستور کار خود خارج و لایحه بودجه را تصویب کردند.

عکس: Reuters

افزایش ناظران سازمان ملل در سوریه

شرق: اعضای شورای امنیت بر سر پیش‌نویس قطعنامه‌ای برای اعزام ۳۰۰ ناظر بین‌المللی به سوریه به توافق رسیده‌اند. هرچند گفته می‌شود که همچنان اختلاف‌نظرهایی بر سر جزئیات این قطعنامه وجود دارد. به گزارش بی‌بی‌سی، کشورهای عضو شورای امنیت سازمان ملل متحد برای اعزام ناظر به سوریه، دو پیش‌نویس قطعنامه پیش رو داشتند که در نهایت بر سر قطعنامه‌ای که ترکیبی از متون پیشنهادی روسیه و اتحادیه اروپا بود، به توافق رسیده‌اند. براساس این پیش‌نویس، ناظران نظامی و کارشناسان غیرنظامی در ابتدا برای یک‌دوره سه ماهه به سوریه اعزام می‌شوند. کم‌توان نیز شماری از ناظران بین‌المللی برای زیر نظر داشتن روند برقراری آتش‌بس، در سوریه به سر می‌برند و خبرگزاری رسمی سوریه گزارش داده است که آنها برای بازدید به شهر حمص رفته‌اند. سازمان ملل متحد با فرماندار حمص دیدار و از بخش‌هایی از این شهر بازدید کرد.دانه در پیش‌نویس قطعنامه‌ای که روسیه به شورای امنیت سازمان ملل متحد ارائه کرده بود، اعزام فوری ناظران به سوریه مطرح شده بود، ولی در پیش‌نویس

عکس: Reuters

۲۰ سال پس از پایان جنگ، سوگواری در یوسنی ادامه دارد.

دور

دیدار با «بن‌لادن»

■ **بی‌بی‌سی:** مرد بریتانیایی محکوم به فعالیت‌های تروریستی در پرونده دیگری در آمریکا، درباره دیدارش با بن‌لادن شهادت داد. او که در زندانی در بریتانیا به‌سر می‌برد، شهادت خود را به صورت ضبط شده به دادگاه آمریکا فرستاده است. دادگاهی که در آمریکا برقرار است درباره فردی بوده که تلاش داشته در مترو نیویورک بمب‌گذاری کند. ساجد بادت ۳۳ساله، در شهادت خود در دادگاهی که برای پرونده ادیس مودنجاین برگزار شده بود گفته است با بن‌لادن در سال ۱۹۹۹ در افغانستان دیدار کرده است.

سودان جنوبی عقب‌نشینی کرد

■ **بی‌بی‌سی:** رییس‌جمهور سودان جنوبی، دستور داده است که نظامیان کشورش از میدان نفتی هلیج در سودان خارج شوند. او گفت که عقب‌نشینی از خاک سودان ظرف سه روز آینده انجام خواهد گرفت. ارتش سودان جنوبی هفته پیش با عبور از مرز با سودان، این میدان نفتی را اشغال کرده بود. با این حال، عبدالرحیم محمد حسین، وزیر دفاع سودان، گفته است که نیروهای سودانی روز جمعه پس از یک نبرد سنگین با سربازان سودان جنوبی شهر هلیج را باز پس گرفته‌اند.

آزمایش تازه هسته‌ای کره شمالی

■ **ایلمند:** روزنامه چسپون ایلبو کرهجنوبی با اعلام اینکه کره‌شمالی درصدد آزمایش هسته‌ای جدیدی است، نوشت که آماده‌سازی برای این آزمایش جدید در شهر «پونگه‌ری» که دو آزمایش هسته‌ای سابق کره‌شمالی در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۰۹ میلادی نیز بر آن انجام شده بود، صورت می‌گیرد. پیش از این، یکی از مقام‌های دولتی کره‌جنوبی که خواست نامش فلش نشود گفته بود که تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد که یک تونل زیرزمینی در پایگاه هسته‌ای او، در کنار دو تونل دیگری که آزمایش‌های قبلی هسته‌ای کره‌شمالی انجام شده بود، ساخته شده است.

انتقال «تیموشنکو» به بیمارستان

■ **ایسنا:** بولیا تیموشنکو، برای معالجه کم‌ردرد خود از زندان خارج و به بیمارستانی در مرکز شهر منتقل شد. شاهان به رسانه‌های محلی گفتند، دو آمبولانس و چهار خودرو پلیس وارد زندان زنان واقع در شهر «خل‌کوف» شدند و رهبر حزب مخالف اوکراین را به بیرون از زندان منتقل کردند. سازمان زندان‌های اوکراین نیز اعلام کرد: تیموشنکو جمعه بعدازظهر به بیمارستان مرکزی شهر منتقل شده است. قرار بود تیموشنکو روز پنجشنبه در دادگاه حاضر شود اما او به دلیل بیماری در دادگاه حضور نیافت.

کاهش واردات سوخت از آرژانتین

■ **یورونیوز:** دولت اسپانیا می‌گوید که به دنبال تصمیم دولت آرژانتین مبنی بر ملی کردن بخشی از شرکت «وای‌بی‌ا» که شرکت اسپانیایی «پرسول» بیش از ۵۷درصد سهام آن را در اختیار دارد، تدابیری را برای کاهش واردات سوخت طبیعی از این کشور اتخاذ خواهد کرد. به این ترتیب میزان سهام شرکت اسپانیایی به ۴۹درصد کاهش خواهد یافت. میزان سوخت طبیعی وارداتی اسپانیا از آرژانتین برای سال ۲۰۱۱ حدود ۷۲۰ هزار تن بوده است. دولت آرژانتین این تصمیم دولت اسپانیا بی‌اهمیت خوانده است.

نزدیک

حمله بزرگ انتحاری خشی شد

■ **بی‌بی‌سی:** مقامات امنیتی افغانستان می‌گویند که پنج فرد مسلح که ظن آن می‌رود در حال طراحی حمله‌ای بزرگ در کابل بوده‌اند، بازداشت شده‌اند. همراه این افراد، ۱۰ تن مواد منفجره نیز ضبط شده است. یک سخنگوی نهاد امنیتی افغانستان گفته است که احتمالاً این پنج نفر عضو شبکه حقتی هستند. همچنین گزارش شده است که فیلمی ویدیویی حاوی جزئیاتی از طرح‌های این گروه، پیدا شده است. این افراد مواد منفجره را زیر بار سیب‌زمینی یک کامیون مخفی کرده بودند و می‌خواستند آن را در مناطق پر ازدحام شهر کابل منفجر کنند.

۲۰ کشته در یمن

■ **ایسنا:** پایگاه اینترنتی وزارت دفاع یمن به نقل از یک منبع رسمی اعلام کرد: در پی درگیری روز گذشته نیروهای ارتش یمن با نیروهای مسلح القاعده در شهر زنگبار در جنوب این کشور، دست‌کم ۲۰ نفر کشته و ده‌ها نفر دیگر زخمی شدند. دو نفر از این کشته‌شدگان از سربازان ارتش یمن بودند. در همین راستا، پایگاه اینترنتی وزارت دفاع یمن اعلام کرد که نیروهای مسلح یمنی تا حدود زیادی موفق شدند از طرف منطقه المراقه وارد شهر زنگبار شده و نیروهای القاعده را از شماری از پایگاه‌های آنها فراری دهند.

زندانی فراری سالم است

■ **آسوشیتدپرس:** چند روز پس از فرار عدنان رشید، افسر سابق نیروی هوایی و یکی از اعضای سرشناس طالبان پاکستان، به اتفاق حدود ۴۰۰ نفر زندانی دیگر از بازداشتگاهی در شمال‌غربی پاکستان ویدیویی کوتاه از او منتشر شده است. رشید در این ویدیوی کوتاه از وضعیت جسمی خویش در حال حاضر می‌گوید.